

กรอบการพัฒนากิจกรรมเชิงพื้นที่
ตำบลไพรโสภา อำเภอพระแสง ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำนำ

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ ตำบลไพรโสภาก อำเภอพระแสง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรของพื้นที่ให้สอดคล้องกับนโยบาย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน ยกกระดับคุณภาพสินค้า และเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรในพื้นที่

การจัดทำเอกสารฉบับนี้ได้อาศัยข้อมูลด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคมของพื้นที่ตำบลไพรโสภาก อำเภอพระแสง รวมทั้งการวิเคราะห์ศักยภาพ ข้อจำกัด โอกาส และความท้าทายของภาคการเกษตร เพื่อกำหนดทิศทาง โครงการ และกิจกรรมที่ตอบสนองต่อบริบทของพื้นที่อย่างแท้จริง โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การพัฒนาห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของตำบล

กรอบการพัฒนาฯ ฉบับนี้ จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันเกษตรกร และภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน เพื่อร่วมกันยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร สร้างความมั่นคงทางอาหารและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของอำเภอพระแสงให้เติบโตอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อไป

นางสาวสุนันทา จันทนกุล
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	๖
สารบัญภาพ	๘
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
<u>ข้อมูลด้านกายภาพ</u>	
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง ตำบลไทรโสภา	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขต	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒. ลักษณะภูมิประเทศ ตำบลไทรโสภา	๒
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๓
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๓
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๔
๓. ลักษณะภูมิอากาศ ตำบลไทรโสภา	๔
๓.๑ ฤดูกาล	๔
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิต	๕
๔. เส้นทางคมนาคม ตำบลไทรโสภา	๕
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๕
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ	๕
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน ตำบลไทรโสภา	๕
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๕
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๖
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๖
<u>ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ</u>	
๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ ตำบลไทรโสภา	๗
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI ตำบลไทรโสภา	๘
<u>ข้อมูลด้านสังคม</u>	
๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร ตำบลไทรโสภา	๙
๑.๑ เกษตรกร	๙
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๑๐

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลไทรโสภา อำเภอพระแสง	
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบลไทรโสภา	๑๓
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๑๓
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๑๓
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๑๕
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	๑๘
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๑๘
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๑๙
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๑๙
๒. การวิเคราะห์ Supply chain ตำบลไทรโสภา	๒๑
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๒๒
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๒๔
บรรณานุกรม	๒๕

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	๒
๒	แสดงสรุปเขตการปกครอง	๒
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	๓
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๔
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๕
๖	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	๖
๗	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก	๖
๘	แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๖
๙	แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	๖
๑๐	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๖
๑๑	แสดงข้อมูลด้านพืช	๗
๑๒	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๘
๑๓	แสดงข้อมูลด้านประมง	๘
๑๔	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๘
๑๕	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๙
๑๖	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๙
๑๗	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๙
๑๘	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๙
๑๙	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๑๐
๒๐	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๑๐
๒๑	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๑๑
๒๒	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๑๑
๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๑๑
๒๔	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๑๑
๒๕	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๑๒
๒๖	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๑๒
๒๗	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๑๒

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๑๒
๒๙	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน	๑๓
๓๐	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตปาล์มน้ำมัน	๑๓
๓๑	แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน.ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๑๔
๓๒	แสดงต้นทุนการผลิต	๑๘
๓๓	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๑๙
๓๔	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๒๐
๓๕	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ตำบลไทรโสภา. อำเภอพระแสง	๒๑
๓๖	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๒๒
๓๗	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๒๔

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ	๑
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ	๓
๓	แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ	๓
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอ	๔
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ	๗
๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน	๑๓
๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง)	๑๔
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๑๔
๙	แสดงปฏิทินการเพาะปลูก	๑๘
๑๐	แสดงวิธีการตลาดตำบลไทรโสภา อำเภอพระแสง	๑๙

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้วยกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

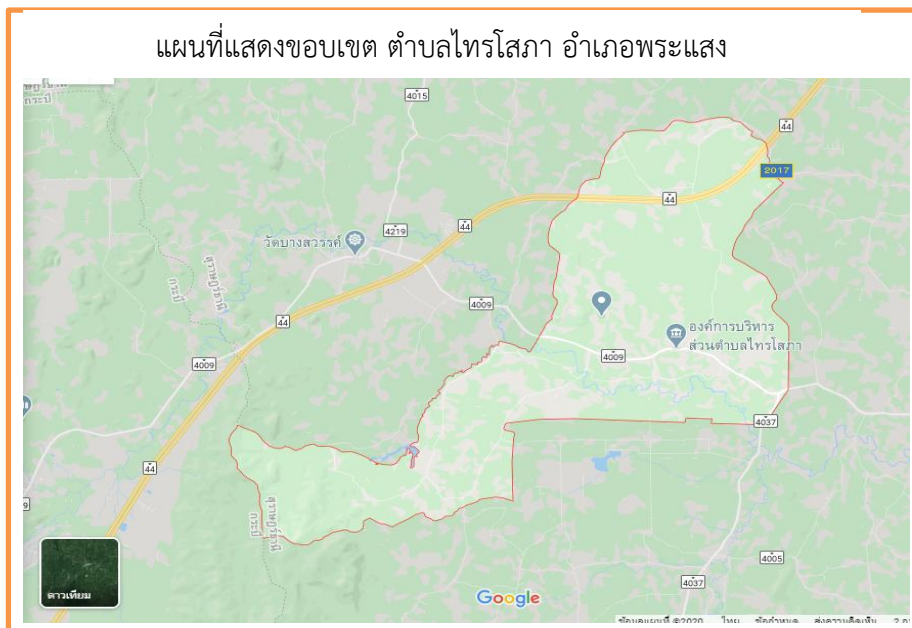
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

ตำบลไทรโสภา ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอพระแสง ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร

๑.๒ อาณาเขต

ตำบลสาคร อำเภอพระแสง มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลและอำเภอใกล้เคียง ดังนี้

- ตำบลไทรโสภา มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้
- ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลพ่วงพรหมนคร อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลไทรซิง อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ตำบลคลองน้อย อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลไทรซิง อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่อตำบลไทรโสภา
(ที่มาสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอพระแสง, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๘ หมู่บ้าน
- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล

จำนวน ๑ แห่ง

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง

หมู่ที่ \ ตำบล	ตำบลสาकु
๑	บ้านประตูปริก
๒	บ้านบนควน
๓	บ้านบางพา
๔	บ้านต้นไทร
๕	บ้านย่านตะเคียน
๖	บ้านราษฎร์พัฒนา
๗	บ้านควนโชคชัย
๘	บ้านคลองกลาง

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	อบต	เทศบาลตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวน บ้าน (ครัวเรือน)
ไทรโสภา	๖๓,๗๐๐	๑	-	๘	๒,๕๓๓

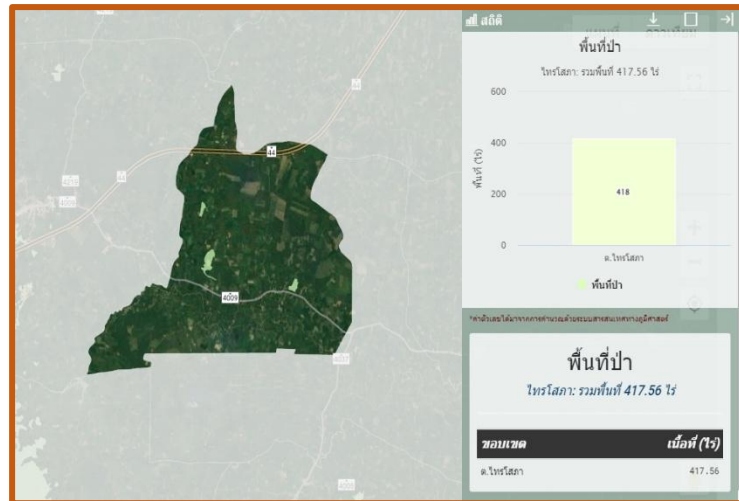
ที่มา : ที่ว่าการอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๙

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

สภาพพื้นที่ของตำบลไทรโสภา ส่วนใหญ่เป็นที่สูง สลับกับที่ราบ จากตอนเหนือสู่ตอนใต้ คลองอิปันไหลผ่าน จำนวน ๖ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๗ สภาพดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย เหมาะแก่การปลูกพืชไร่ ยางพาราและปาล์มน้ำมัน

ป่าไม้ ตำบลไทรโสภา มีสภาพพื้นที่รวม ๔๑๗.๕๖ ไร่

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลไทรโสภา อำเภอลำปาง

(ที่มา: ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์. <http://agri-map-online.moac.go.th>), พ.ศ. ๒๕๖๙)

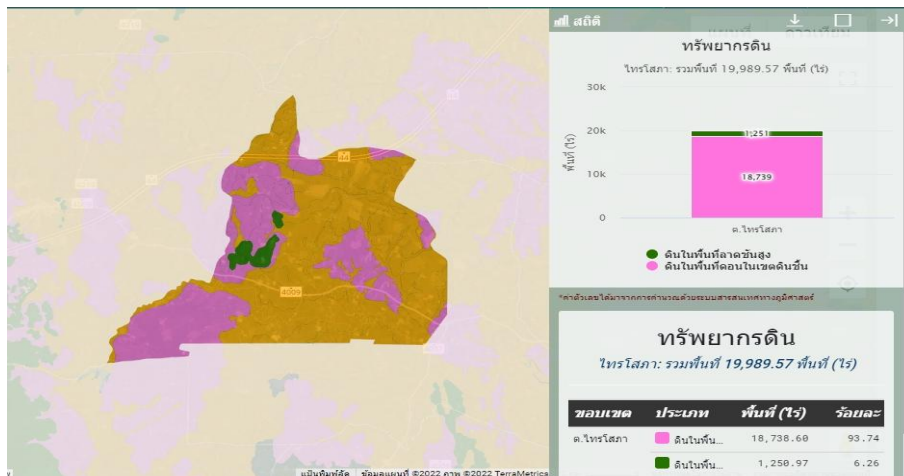
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
ไทรโสภา	๖๓,๗๐๐ ไร่	๔๑๗.๕๖ ไร่	๐.๖๕

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

แผนที่แสดงความลาดชันของตำบลไทรโสภา อำเภอลำปาง

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันตำบลไทรโสภา อำเภอลำปาง

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๙)

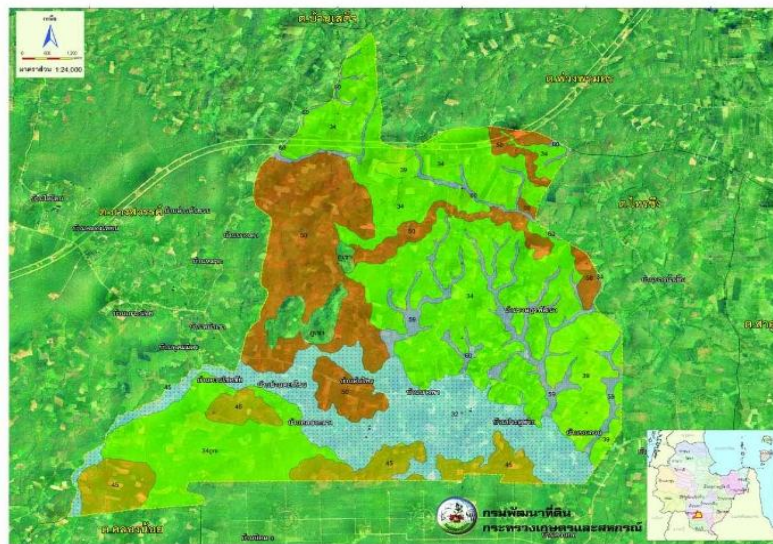
๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ดินในตำบลไทรโสภา อำเภอพระแสง มีกลุ่มชุดดิน จำนวน ๕ กลุ่มชุดดิน ดังนี้

กลุ่มชุดดิน	จำนวน (ไร่)
กลุ่มชุดดินที่ ๓๙	๓๓๗๔.๑๓
กลุ่มชุดดินที่ ๔๕	๔๓๕๐.๘๓
กลุ่มชุดดินที่ ๓๔	๑๗๖๑๗.๐๗
กลุ่มชุดดินที่ ๓๒	๙๑๖๕.๕๖
กลุ่มชุดดินที่ ๕๐	๑๖๘๕๓.๔๙
ผลรวมทั้งหมด	๕๑๓๖๑.๐๘

แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินตำบลไทรโสภา

ตำบลไทรโสภา อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินตำบลไทรโสภา อำเภอพระแสง
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๙)

๓. ลักษณะภูมิอากาศ

๓.๑ ฤดูกาล

ตำบลไทรโสภา อำเภอพระแสง มี ๒ ฤดู คือ ฤดูฝน อยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนธันวาคม และฤดูร้อน อยู่ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน โดยสามารถสรุปได้ดังนี้ ดังนี้

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลฤดูกาล

ฤดูกาล	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ฤดูร้อน		←————→										
ฤดูฝน												
ฤดูหนาว					←————→							

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี

ปี	ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝนเฉลี่ย (มม.)	จำนวนวันฝนตก (วัน)	เดือนที่ฝนสูงสุด	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)		
					สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๔	๑,๘๕๖.๓	๑๕๔.๖๙	๑๗๗	พฤศจิกายน (๓๔๒.๓)	๒๙.๖ (เม.ย.)	๒๖.๑๕ (ม.ค.)	๒๘.๓๔
๒๕๖๕	๑,๖๙๗.๙	๑๔๑.๔๙	๒๐๐	กรกฎาคม (๒๓๑.๒)	๒๗.๖ (เม.ย.)	๒๕.๗ (ธ.ค.)	๒๖.๙๐
๒๕๖๖	๑,๔๘๖.๓	๑๒๓.๘๖	๑๕๔	กรกฎาคม (๒๘๔.๗)	๒๙.๑ (เม.ย.)	๒๔.๒ (พ.ค.)	๒๗.๐๐
๒๕๖๗	๑,๕๘๑.๓	๑๓๑.๗๘	๑๖๑	สิงหาคม (๒๖๔.๓)	๓๐.๐ (เม.ย.)	๒๖.๔ (ธ.ค.)	๒๗.๘๑
๒๕๖๘	๑,๖๘๓.๔	๑๔๐.๒๘	๑๗๒	เมษายน (๒๘๙.๔)	๒๘.๒ (มี.ค.)	๒๖.๑ (พ.ย.)	๒๗.๑๐

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ.๒๕๖๘

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

ตำบลไทรโสภา การคมนาคมในหมู่บ้าน ผ่านถนนสาย ๔๐๐๙ และถนนสายย่อย๒๐๒๗ มีถนนจำนวน ๔๗ สาย ระยะทางรวม ๑๑๓.๒๗กิโลเมตร สภาพถนนส่วนใหญ่จะมีผิวจราจรเป็นแบบถนนดิน จำนวน ๔๐ สาย ระยะทาง ๘๖.๑๑ กิโลเมตร มีเพียงส่วนน้อยที่ลาดยางจำนวน ๕ สาย ระยะทาง ๑๖.๒๕กิโลเมตรและเป็นถนนคอนกรีต จำนวน ๑๔ สาย ระยะทาง ๘.๘๓ กิโลเมตร

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียด การคมนาคมในเขตพื้นที่ตำบลไทรโสภา มีถนนทางหลวงสายที่ ๔๐๐๙ สุราษฎร์ - กระบี่ และถนนทางหลวงสายที่ ๔๔ เซาร์เทิร์นซีบอร์ด ตัดผ่านจากขนอม - จังหวัดกระบี่

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ (เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง)

- น้ำตก ๑ แห่ง (อ่างน้ำร้อนบ้านต้นไทร)
- ลำคลอง ๑ สาย
- ลำน้ำ,ลำห้วย ๑๐ สาย
- บึง , หนอง และอื่น ๆ ๙ แห่ง

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

- ๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ที่	ชื่ออ่าง/ประตูระบายน้ำ	ตำบล	ความจุที่ระดับน้ำสูงสุด (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุที่ระดับน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
	-				

ที่มา : กรมชลประทาน, พ.ศ.๒๕๖๙

๒) โครงการชลประทานขนาดเล็ก

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก

ที่	ตำบล	โครงการ						รวมปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	รวมพื้นที่ได้รับประโยชน์ (ไร่)
		อ่างเก็บน้ำ	ท่อระบายน้ำ	ฝาย	ระบบส่งน้ำ	สถานีสูบน้ำ	รวม		
	ไทรโสภา	-	-	๔	-	-	-		

ที่มา : กรมชลประทาน, พ.ศ.๒๕๖๔

๓) แหล่งน้ำอื่น ๆ

(๑) สระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจิว ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร)

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ที่	ตำบล	ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๘		รวม	
		ราย	บ่อ	ราย	บ่อ	ราย	บ่อ
	ไทรโสภา	๔๒	๔๘			๔๒	๔๘

ที่มา : กรมชลประทาน, พ.ศ.๒๕๖๔

(๒) บ่อบาดาล

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล

ที่	ตำบล	ด้านการเกษตร (บ่อ)	ด้านอุปโภค - บริโภค (บ่อ)	รวม (บ่อ)
	ไทรโสภา	๑๒	-	๑๒

ที่มา : (ที่มา <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๕)

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๔๑๗.๕๖	๐.๖๗
พืชไร่	๗๐	๐.๑๒
ไม้ยืนต้น	๓๗,๐๙๐.๑๔	๕๘.๒๓
ไม้ผล	๒๐๔.๕๕	๐.๓๒
พืชสวน		

พื้นที่นา		
พืชไร่		
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ		
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์		
พื้นที่ลุ่ม		
พื้นที่น้ำ	๑๖	๐.๐๓
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๒๕,๙๐๑.๗๕	๔๐.๖๖
พื้นที่เบ็ดเตล็ด		

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลไทรโสภา อำเภอพระแสง
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕.)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ประชากรตำบลไทรโสภาอำเภอพระแสง ประชากรมีอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตรจำนวน ๖๓,๗๐๐ ไร่ โดยอยู่พื้นที่นอกเขตชลประทานร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลด้านพืช

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) ตำบลไทรโสภา อำเภอพระแสง										รวมทั้งหมด
		ข้าว	อ้อย โรงงาน	มัน สำปะ หลัง	ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	สับปะ รด	ผัก	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	ไม้ผล	ไม้ ดอกไม้ ประดับ	
ไทร โสภา	๖๓,๗๐๐ ไร่							๒๐,๓๔๐.๕๐	๑๗,๒๖๑.๒๐	๒๐๔.๕๕		

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง, พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
ไทรโยธา	๖๐๕	๔๑๘	-	๔	๒๔๒	๕๓๘๕	๑,๖๘๐	๓๗๕	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอพระแสง,พ.ศ.๒๕๖๙

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์แห่ง คือ

ชื่อโรงงาน.....ที่ตั้ง.....

- โรงงานฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐานแห่ง คือ.....

ชื่อโรงงาน.....ที่ตั้ง.....

- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่.....จำนวน คือ

ชื่อฟาร์ม.....ที่ตั้ง.....

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกร รวม (ราย)	กุ้ง ทะเล	กุ้งน้ำ จืด	ปลา ทะเล	ปลาน้ำ จืด	สัตว์น้ำ สวยงาม	สัตว์น้ำ อื่นๆ
ไทรโยธา	๗	-	-	-	๓๒ บ่อ	๑ บ่อ	-

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอพระแสง, พ.ศ.๒๕๖๙

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ว่า ไม่มี)

ไม่มี

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครุฑเรือนและประชากร

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนครุฑเรือน และประชากร

ที่	ตำบล	ครุฑเรือน ทั้งหมด	ครุฑเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	ไทรโยธา	๒,๕๓๓	๙๑๐	๓,๑๖๙	๓,๐๒๒	๖,๑๙๑

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอพระแสง,พ.ศ.๒๕๖๙

๒) หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ.

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๒๑๕	๒๓.๓๔
๕๖ - ๖๕ ปี	๒๔๒	๒๖.๒๘
๔๖ - ๕๕ ปี	๒๕๒	๒๗.๓๖
๓๖ - ๔๕ ปี	๑๗๔	๑๘.๘๙
๒๖ - ๓๕ ปี	๓๗	๔.๐๒
๑๘ - ๒๕ ปี	๑	๐.๑๑
รวม	๙๒๑	๑๐๐

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๙

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๘๙๙	๙๗.๖๑
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๒๒	๒.๓๙
รวม	๙๒๑	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง, พ.ศ. ๒๕๖๙

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๗๓๘	๖๙.๔๓
อื่นๆ (ที่สาธารณประโยชน์, ทำฟรี)	๓๒๕	๓๐.๕๗
เช่า	๐	๐.๘๑
รวม	๙๕๔	๑๐๐

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๙

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๑๙๔	๕๔๖	๐	๑๔	๗๓๘

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๙

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

เกษตรกรที่มีรายได้ในภาคการเกษตรเฉลี่ย ๖๐,๐๐๐ - ๑๑๙,๙๙๙ บาท/ครัวเรือน/ปี

๗) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

ไม่พบครัวเรือนที่มีหนี้สินในช่วงมูลค่าสูงกว่านี้ ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าปัญหาหนี้สินในภาคการเกษตรของกลุ่มตัวอย่างยังอยู่ในระดับไม่รุนแรง

๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ ๙๙ และนับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๑

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

๑. ประเพณีวันขึ้นปีใหม่	ประมาณเดือน มกราคม
๒. ประเพณีวันสงกรานต์	ประมาณเดือน เมษายน
๓. ประเพณีวันถวายพวงลา ศาลาพ่อท่าน	ประมาณเดือน พฤษภาคม
๔. ประเพณีวันสารทเดือนสิบ	ประมาณเดือน ตุลาคม
๕. ประเพณีวันลอยกระทง	ประมาณเดือน พฤศจิกายน
๖. ประเพณีวันเข้าพรรษา	ประมาณเดือน กรกฎาคม
๗. ประเพณีวันออกพรรษา	ประมาณเดือน ตุลาคม

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ไทรโสภา	๑	๑๒	๑	๑๐	๑	๓๑	๔	๖๙	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๔
เครื่องดื่ม	-
ผ้า เครื่องแต่งกาย	-
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	๔
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	-
รวม	๘

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอพระแสง, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนเฟอร์นิเจอร์รักไม้บ้านบางพา	๓	ไทรโสภา	๘
วิสาหกิจชุมชนเฟอร์นิเจอร์จากรากไม้และไม้เบญจพรรณบ้านราษฎร์พัฒนา	๖	ไทรโสภา	๙
วิสาหกิจชุมชนการทำเกษตรตำบลไทรโสภา	๖	ไทรโสภา	๑๔
วิสาหกิจชุมชนน้ำมันวัฒนาไทรโสภา	๔	ไทรโสภา	๓๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง,พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรผลิตเครื่องแกงบ้านราษฎร์พัฒนา	๖	ไทรโสภา	๑๐
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านราษฎร์พัฒนา	๖	ไทรโสภา	๓๑
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรปทุมที่บ้านราษฎร์พัฒนา	๖	ไทรโสภา	๒๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง,พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี,พ.ศ.๒๕๖๙

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
ไทรโสภา	-	๑	-	-	-	-	-	-	-
รวม	-	๑	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง, พ.ศ.๒๕๖๙

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบุญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
ไทรโยธา		๔	๑	๓	๘	๑๑			

หมายเหตุ : อาสาสมัครบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง, พ.ศ. ๒๕๖๙

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

ตำบลสาकु อำเภอพระแสง มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน จำนวน ๓. คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้าน

ตำบล	จำนวน (ราย)	องค์ความรู้ด้าน
สาकु	๓	ด้านจักสาน ด้านนวดแผนโบราณ เศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง, พ.ศ.๒๕๖๙

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑	ศูนย์เรียนรู้เกษตรพอเพียงบ้านราษฎร์พัฒนา	เกษตรผสมผสาน	๖	ไทรโยธา
๒	เศรษฐกิจพอเพียงบ้านปากบาง	เกษตรผสมผสาน	๕	ไทรโยธา

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง, พ.ศ.๒๕๖๙

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน - กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน พื้นที่ (ไร่)
-	ไทรโยธา	แปลงใหญ่ทุเรียน - ไทรซิง อ. พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี	ทุเรียน	๓๕	๔๕๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง, พ.ศ.๒๕๖๙

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลไทรโสภา อำเภอพระแสง

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้าปาล์มน้ำมัน

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

น้ำฝน ชลประทาน บ่อน้ำบาดาล แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

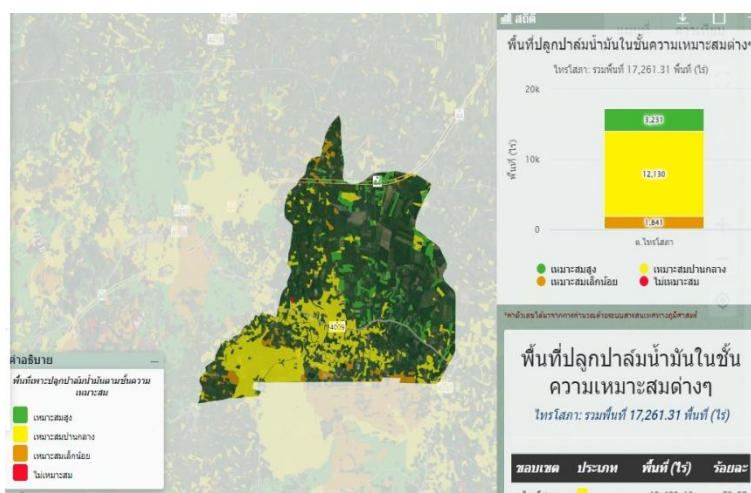
๑) เขตความเหมาะสม

ตารางที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ไทรโสภา	๑๘,๓๕๕	๒๘,๔๒๗	๗,๗๔๐	๑,๒๕๐	๕๕,๗๗๒

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๙

แผนที่แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลไทรโสภา

ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

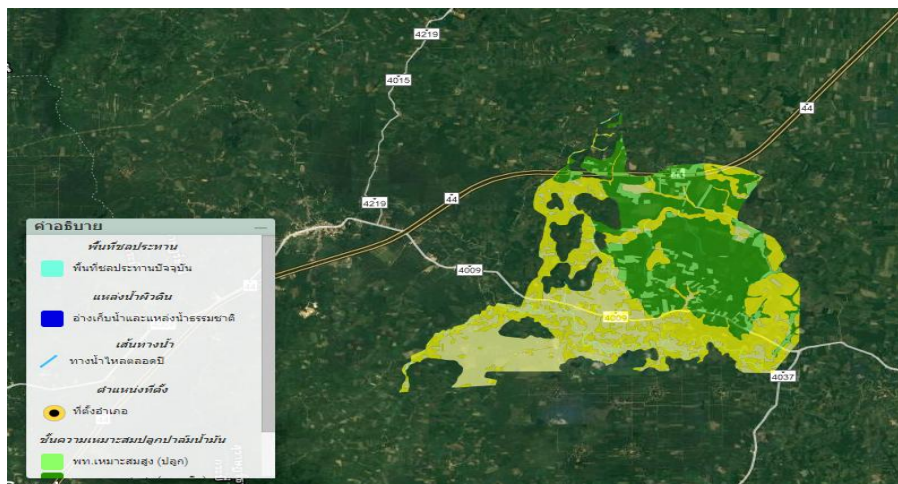
๒) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

ตารางที่ ๓๐ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตปาล์มน้ำมัน ตำบลสาคร

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (กิโลกรัม)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
ไทรโสภา	๕๖๕	๑๐,๖๐๑	๙,๖๗๑	๒๙,๐๑๓	๓.๐

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง)

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร GISTDA กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๐)

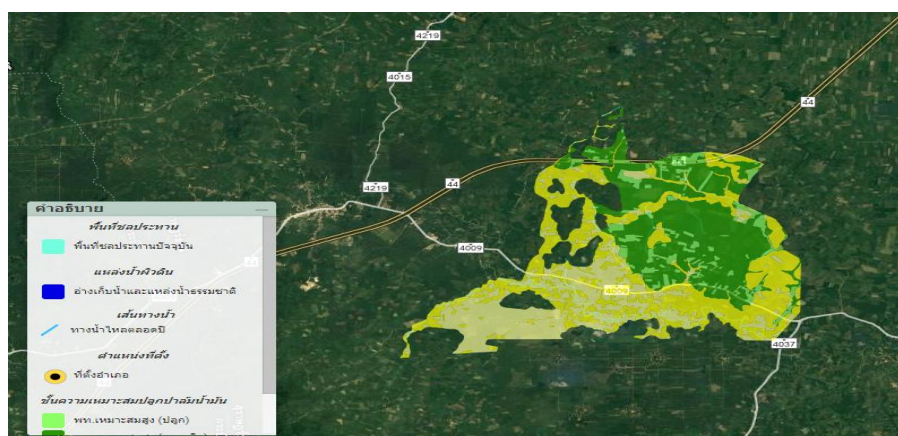
(๓) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ตำบลไทรโสภา	๕๙๔	๔๖๐๑			

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร GISTDA กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๐

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลไทรโสภา อำเภอพระแสง

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร GISTDA กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๐.)

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

๑) การใช้พันธุ์พืชเกษตรกรในพื้นที่ศึกษาหาข้อมูลและใช้พันธุ์ปาล์มน้ำมัน จากแปลงเพาะพันธุ์ที่เชื่อถือได้ ได้แก่ แหล่งพันธุ์จากบริษัท ยูนิวานิช จำกัด ,บริษัท โกลเด้น เทเนอรา จำกัด, สินธุเศรษฐ์ พันธุ์ปาล์ม กระบี่, พันธุ์สุราษฎร์ ๒, ๗ และพันธุ์คอมแพ็ค ซึ่งพันธุ์ปาล์มที่ระบุข้างต้นล้วนเป็นลักษณะพันธุ์เทเนอรา ได้รับการผสมแบบปิด

๒) การเตรียมดิน เตรียมหลุมปลูกชุดหลุมให้มีขนาดใหญ่กว่าถุงต้นกล้าเล็กน้อย รูปตัวยูหรือทรงกระบอก ควรแยกดินบน - ล่างออกจากกัน ร่องกันหลุมด้วยปุ๋ยร็อกฟอสเฟต (๐-๓-๐) อัตรา ๒๕๐ - ๕๐๐ กรัม

๓) การปลูกใช้ต้นกล้าที่มีอายุ ๘ เดือนขึ้นไปซึ่งมีลักษณะต้นสมบูรณ์แข็งแรง ไม่แสดงอาการผิดปกติ และมีใบรูปขนนกจำนวนอย่างน้อย ๒ ใบเวลาปลูกควรปลูกในช่วงฤดูฝน ไม่ควรปลูกช่วงปลายฤดูฝนต่อเนื่องฤดูแล้งหรือหลังจากปลูกแล้วจะต้องมีฝนตกอีกอย่างน้อยประมาณ ๓เดือนจึงจะเข้าฤดูแล้งข้อควรระวังหลังจากปลูกไม่ควรเกิน ๑๐ วันจะต้องมีฝนตกวิธีการปลูกถอดถุงพลาสติกออกจากต้นกล้าปาล์มน้ำมัน อย่าให้ก้อนดินแตกจะทำให้ต้นกล้าชะงักการเจริญเติบโต วางต้นกล้าลงในหลุมปลูกใส่ดินชั้นบนลงกันหลุมแล้วจึงใส่ดินชั้นล่างตามลงไปและจัดต้นกล้าให้ตั้งตรงแล้วจึงอัดดินให้แน่นเมื่อปลูกเสร็จแล้วโคนต้นกล้าจะต้องอยู่ในระดับเดียวกันกับระดับดินเดิมของแปลงปลูกตอนปลูกควรใช้ตาข่ายหุ้มรอบโคนต้นเพื่อป้องกันหนูหลังจากปลูกเตรียมการป้องกันกำจัดหนูโดยวิธีผสมผสานหากสำรวจแล้วพบว่า มีหนูเข้าทำลายควรวางเหยื่อพิษและกรงดัก

การปลูกซ่อมเมื่อพบต้นปาล์มที่ถูกทำลายโดยศัตรูพืชและต้นที่กระทบกระเทือนจากการขนส่งหรือการปฏิบัติอย่างรุนแรงตลอดจนต้นผิดปกติจะต้องขุดทิ้งและปลูกซ่อม ควรปลูกซ่อมให้เร็วที่สุดดังนั้นควรเตรียมต้นกล้าไว้สำหรับปลูกซ่อมประมาณร้อยละ ๕ ของต้นกล้าที่ต้องการใช้ปลูกจริง โดยดูแลรักษาไว้ในถุงพลาสติกสีดำ ขนาด ๑๕ x ๑๘ นิ้ว ต้นกล้าจะมีอายุระหว่าง ๑๒ - ๑๘ เดือน ทั้งนี้เพื่อให้ต้นกล้าที่นำไปปลูกซ่อมมีขนาดใกล้เคียงกับต้นกล้าในแปลงปลูกจริงหรือเตรียมโดยนำไปปลูกระหว่างต้นปาล์มในแถวนอกสุด เพื่อให้คงระยะปลูกภายในแปลงไว้และสะดวกในการจัดการสวน การปลูกซ่อมแบ่งออกเป็น ๒ ระยะ คือ

๑. ปลูกซ่อมหลังจากปลูกในแปลงประมาณ ๑ - ๒ เดือนหรือไม่ควรเกิน ๑ ปี อาจเกิดจากการกระทบกระเทือนตอนขนย้ายปลูกได้รับความเสียหายจากศัตรูปาล์มน้ำมัน เช่น หนู เม่น หรือเกิดจากภัยธรรมชาติเช่นน้ำท่วมความแห้งแล้งหลังปลูกอย่างรุนแรง

๒. ปลูกซ่อมหลังจากการย้ายปลูก ๑ ปีขึ้นไปเป็นการปลูกซ่อมต้นกล้าที่มีลักษณะผิดปกติ เช่น ต้นมีลักษณะทรงสูงโตเร็วผิดปกติซึ่งเป็นลักษณะของต้นตัวผู้

๔) ระบบการให้น้ำในสภาพพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนน้อยกว่า ๑,๘๐๐ มิลลิเมตร/ปี และมีฤดูแล้งยาวนาน ๓ - ๕ เดือน ควรมีการให้น้ำเสริมเพื่อเพิ่มผลผลิตทะลายให้สูงขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงเงินทุนด้วย สำหรับการติดตั้งระบบน้ำควรพิจารณา ดังนี้

- พื้นที่ที่มีขนาดใหญ่ มีแหล่งน้ำเพียงพอ ควรติดตั้งระบบน้ำแบบน้ำหยด (Drip Irrigation)
- พื้นที่ที่มีแหล่งน้ำมากเกินพอ ควรติดตั้งระบบน้ำแบบโปรยน้ำ (Mini Sprinkler)๕) การดูแลรักษา

๖) การใส่ปุ๋ย การใส่ปุ๋ยควรแบ่งใส่ปีละ ๒ - ๓ ครั้งตามความเหมาะสม

การใช้ปุ๋ยปาล์มน้ำมันอายุ ๑ - ๓ ปีเป็นช่วงที่มีการเจริญเติบโตทางลำต้นและใบอย่างรวดเร็วใส่ปุ๋ยในช่วงนี้เพื่อให้มีการเจริญเติบโตทั้งทางลำต้นและใบอย่างรวดเร็วโดยมีเป้าหมายเพื่อให้ต้นปาล์มน้ำมันให้ผลผลิตที่สูง และสม่ำเสมอในระยะต่อ ๆ ไปอย่างไรก็ตามการใส่ปุ๋ยเคมีต้องคำนึงถึงชนิดของดินที่ปลูกปาล์มน้ำมันเนื่องจากในดินแต่ละพื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์ที่แตกต่างกัน

การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันอายุ ๔ ปีขึ้นไปหรือที่ให้ผลผลิตแล้ว ควรให้ปุ๋ยตามค่าการวิเคราะห์ดินและใบ ปาล์มน้ำมันควบคุมกับการสังเกตลักษณะอาการขาดธาตุอาหารที่มองเห็นได้ที่ต้นปาล์มน้ำมันเพื่อปรับการใส่ปุ๋ยเคมี

ให้เพิ่มขึ้นหรือน้อยลงตามความเหมาะสมหากไม่สามารถวิเคราะห์ดินและใบได้ควรใส่ปุ๋ยดังในตารางที่ ๒ โดย ปริมาณปุ๋ยที่ใส่ในปีถัดไป ให้พิจารณาตามปริมาณผลผลิตที่ได้รับในปีนั้นกำจัดวัชพืชก่อนใส่ปุ๋ยและใส่ปุ๋ยในขณะที่ ดินมีความชื้นเพียงพอหลีกเลี่ยงการใส่ปุ๋ยเมื่อฝนแล้งหรือฝนตกหนัก

ปุ๋ยไนโตรเจน โปแตสเซียมและแมกนีเซียมหว่านบริเวณรอบโคนต้นให้ระยะห่างจากโคน ต้นเพิ่มขึ้นตามอายุปาล์ม (๐.๕๐ เมตร ถึง ๒.๕๐ เมตร) ส่วนฟอสฟอรัสมักถูกตรึงโดยดินได้ง่ายควรลดการสัมผัสดิน ให้มากที่สุด จึงควรใส่ฟอสฟอรัสบนกองทางหรือทะเลาะเปล่าเนื่องจากเป็นบริเวณที่รากปาล์มหนาแน่นอีกยังช่วยลด การสูญเสียปุ๋ยจากการชะล้างหรือไหลบ่าของปุ๋ยไปตามผิวดิน

ควรใส่แมกนีเซียมก่อนโปแตสเซียมอย่างน้อย ๒ สัปดาห์ ใส่ทะเลาะเปล่าประมาณ ๑๕๐ - ๒๐๐ กก./ต้น/ปี วางรอบโคนต้นเพื่อปรับปรุงสภาพดินรักษาความชื้นและป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันนั้นจะมีผลต่อผลผลิตหลังจากที่ใส่ไปแล้วประมาณ ๒ ปีดังนั้นจึงไม่ควรลดปริมาณปุ๋ย เนื่องจากตอนนั้นราคาผลผลิตปาล์มน้ำมันต่ำเพราะการไม่ใส่ปุ๋ยหรือการลดอัตราปุ๋ยจะมี ผลกระทบอย่างรุนแรงกับปาล์มที่มีอายุต่ำกว่า ๘ ปี

๗) การเก็บเกี่ยว การเก็บเกี่ยว การเก็บเกี่ยวผลผลิตอายุการเก็บเกี่ยวเริ่มให้ผลผลิตครั้งแรกอายุ ประมาณ ๓๐ เดือนนับจากหลังปลูกลงแปลง และจะให้ผลผลิตอย่างต่อเนื่องเก็บเกี่ยวได้ตลอดปีแต่ต้องมีการดูแล รักษาที่เหมาะสมต่ออายุและสภาพพื้นที่แล้วปาล์มน้ำมันจะให้ผลผลิตเฉลี่ยตลอดชีวิต ๓,๐๐๐ กก./ไร่/ปี

รอบการเก็บเกี่ยวอยู่ในช่วง ๑๐ - ๒๐ วัน แล้วแต่ฤดูกาล โดยเฉลี่ยประมาณ ๑๕ วันต่อครั้งเก็บ เกี่ยวเมื่อปาล์มน้ำมันสุกพอดีชนิดผลดิบสีเขียวให้เก็บเกี่ยวเมื่อผลสุกเป็นสีส้มมากกว่า ๘๐% ของผล หรือมีผลร่วง ๑ - ๓ ผล ส่วนชนิดผลดิบสีดำเมื่อสุกเปลี่ยนสีผลเป็นสีแดงให้เก็บเกี่ยวเมื่อมีผลสุกร่วงจากทะเลาะ ๑ - ๓ ผลเมื่อเดือน เปลือกจะเห็นเนื้อผลเป็นสีส้มเข้ม เก็บเกี่ยวทะเลาะปาล์มน้ำมันแล้วส่งขายให้ลานเท แล้วจัดส่งโรงงานภายใน ๒๔ ชั่วโมง

๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ข้อควรปฏิบัติในการเก็บเกี่ยว มีดังนี้

๑. ตัดทะเลาะปาล์มน้ำมันอยู่ในระยะสุกพอดี คือทะเลาะปาล์มเริ่มมีผลร่วง แต่ไม่ควรตัด ทะเลาะปาล์มที่ยังดิบอยู่ เพราะในผลปาล์มดิบยังมีสภาพเป็นน้ำและมีแป้งอยู่ ยังไม่แปรสภาพเป็นน้ำมัน ส่วน ทะเลาะที่สุกเกินไปจะมีกรดไขมันอิสระสูง และผลปาล์มสดอาจมีสารบางชนิดอยู่ อาจเป็นอันตรายกับผู้บริโภคได้

๒. รอบของการเก็บเกี่ยว จะอยู่ในช่วงที่ผลปาล์มน้ำมันออกชุก ควรจะอยู่ในช่วง ๗ ถึง ๑๐ วัน

๓. ผลปาล์มที่เป็นลูกร่วงที่อยู่บริเวณโคนปาล์มน้ำมัน และที่ค้างในกาบต้นควรเก็บ ออกมาให้หมด

๔. ก้านทะเลาะของปาล์มน้ำมันควรตัดให้สั้นและต้องให้ติดกับทะเลาะ

๕. พยายามให้ทะเลาะปาล์มน้ำมันชอกช้ำน้อยที่สุด

ข้อควรคำนึง

๑. ผลปาล์มน้ำมันที่ตัดแล้ว ควรจะดำเนินการจัดส่งให้ถึงโรงงานภายใน ๒๔ ชั่วโมง

๒. ทะเลาะปาล์มสุกที่จัดว่าได้มาตรฐาน คือ ผลปาล์มชั้นนอกสุดของทะเลาะหลุดร่วงจาก ทะเลาะ

๓. ผลปาล์มหากมีจำนวนเต็มทะเลาะ แสดงเห็นได้ชัดว่าได้รับการดูแลรักษาอย่างดี

๔. ไม่ควรให้มีทะเลาะปาล์มน้ำมันที่มีอาการชอกช้ำและเสียหายอย่างรุนแรง

๕. ไม่ควรให้มีทะเลาะปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคใด ๆ หรือเน่าเสีย

๖. ไม่ควรให้มีทะเลาะที่สัตว์กินหรือทำความเสียหายแก่ผลปาล์ม

๗. ไม่ควรให้มีสิ่งสกปรกเจือปน เช่น ดิน หิน ทราาย ไม้กาบหุ้มทะลาย เป็นต้น
๘. ไม่ควรให้มีทะลายปาล์มน้ำมันเปล่า ๆ เจือปนด้วย
๙. ความยาวของก้านทะลายควรไว้ ควรให้มีความยาวประมาณ ๒ นิ้ว

มาตรฐานในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน มาตรฐานในการเก็บเกี่ยว มีดังนี้

๑. จะต้องไม่ตัดผลปาล์มดิบไปขายเพราะจะขายได้ในราคาไม่เต็มที่
๒. จะต้องไม่ปล่อยให้ผลปาล์มน้ำมันสุกอยู่บนต้นนานเกินไป
๓. จะต้องเก็บผลปาล์มที่ร่วงลงบนพื้นให้หมด
๔. จะต้องไม่ทำให้ผลปาล์มน้ำมันที่เก็บเกี่ยวแล้วมีบาดแผล
๕. จะต้องคัดเลือกทะลายปาล์มน้ำมันที่สมบูรณ์ ส่วนทะลายที่มีจำนวนน้อยให้ทิ้งทะลาย
๖. การตัดขั้วทะลายปาล์มน้ำมันจะต้องตัดให้มีขนาดสั้นที่สุดเท่าที่จะทำได้
๗. จะต้องทำความสะอาดผลปาล์มน้ำมันที่เปื้อนดิน อย่าให้มีเศษหินดินปนไปด้วย
๘. เมื่อตัดผลปาล์มน้ำมันแล้ว จะต้องรีบส่งผลปาล์มไปยังโรงงาน ภายใน ๒๔ ชั่วโมง

๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูโรคที่สำคัญ ได้แก่

๑. โรคใบไหม้ พบมากในระยะต้นกล้า สาเหตุเกิดจากเชื้อรา การป้องกันทำได้โดยการกำจัด โดยให้เผาทำลายใบ และต้นที่เป็นโรค

๒. โรคก้านทางใบบิด พบในต้นปาล์มน้ำมันที่มีอายุระหว่าง ๑ ถึง ๓ ปีหลังจากนำลงปลูกในแปลงแล้ว ส่วนสาเหตุเกิดจากความผิดปกติของพันธุกรรม การป้องกันทำได้โดยการกำจัดตัดทางใบที่เป็นโรคออกให้ต่ำกว่าเนื้อเยื่อส่วนที่เนา และเลือกต้นกล้าจากสายพันธุ์ที่ไม่มีประวัติการเป็นโรค

๓. โรคทะลายเน่า โรคจะเข้าทำลายผลปาล์มน้ำมันในช่วงระยะเวลาก่อนที่จะสุก ในช่วงที่ปาล์มน้ำมันมีอายุระหว่าง ๓ ถึง ๙ ปี และจะมีการระบาดมากในช่วงฤดูฝน สาเหตุเกิดจากเชื้อรา การป้องกันทำได้โดยการกำจัด ตัดแต่งทางใบ กำจัดวัชพืช เพื่อให้มีอากาศถ่ายเทมากขึ้น ส่วนดอกที่ไม่ได้รับการผสมพันธุ์ควรจะเผาทำลายนอกแปลงที่ปลูก

๔. โรคลำต้นเน่า พบมีการระบาดในปาล์มอายุระหว่าง ๑๐ ถึง ๑๕ ปี สาเหตุเกิดจากเชื้อรา การป้องกันทำได้โดยการกำจัด หลีกเลี้ยงพื้นที่ที่เคยปลูกมะพร้าวหรือปาล์มน้ำมันมาก่อน และต้องมีการกำจัดต้นที่เป็นโรคออกจากแปลงด้วย

แมลงที่สำคัญ ได้แก่ หนอนหน้าแมว ตัวงูทูลาบ และตัวแรด

การป้องกัน ทำได้โดยการกำจัด ควรจะสร้างแมลงศัตรูธรรมชาติและไม่ควรใช้สารเคมีโดยไม่จำเป็น พร้อมทั้งให้กำจัดแหล่งขยายพันธุ์ กำจัดไข่ หนอน ดักด้ และตัวเต็มวัย

ศัตรูที่สำคัญ ความเสียหายที่เกิดกับปาล์มน้ำมัน แบ่งตามอายุต้นปาล์มน้ำมันได้ ๒ ระยะ คือ

๑. ระยะตั้งแต่ปาล์มน้ำมันเริ่มปลูกใหม่จนถึงระยะเริ่มให้ผลผลิต (อายุ ๑ ถึง ๓ ปี) มักพบในสัตว์ประเภทเม่น หมูป่า หนู และอีเห็น โดยสัตว์เหล่านี้จะเข้ามากัดโคนต้นอ่อนและทางใบปาล์มน้ำมันส่วนที่ติดกับพื้นดิน

๒. ระยะปาล์มน้ำมันให้ผลผลิตจนหมดอายุการให้ผลผลิต (อายุ ๔ ถึง ๕ ปี) ศัตรูที่สำคัญคือ สัตว์ประเภทหนู ได้แก่ หนูนาใหญ่ หนูท้องขาว (หนูป่ามาเลย์ และหนูบ้านมาเลย์) หนูพุก หนูฟันขาวใหญ่ หนูท้องขาวสิงคโปร์ นอกจากนี้ยังพบ เม่น กระแต หมูป่า และอีเห็น การป้องกันทำได้โดยการกำจัด การล้อมรั้วรอบโคนต้นปาล์มที่มีอายุ ๑ ถึง ๓ ปี การถางหญ้ารอบโคนต้นปาล์ม และการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติจำพวก งู พังพอน เหยี่ยว นกเค้าแมว และนกแสก เป็นต้น (กลุ่มสื่อส่งเสริมการเกษตร ส่วนส่งเสริมและเผยแพร่ กรมส่งเสริมการเกษตร)

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลโทรโสภกา อำเภอพระแสง มีการปลูกปาล์มน้ำมัน ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.		มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ปาล์มน้ำมัน						▲							

สัญลักษณ์

←→ ช่วงฤดูปลูก

▲ ปลูกสูงสุด

←→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูก

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

ตารางที่ ๓๒ แสดงต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๘

ต้นทุน/ไร่		รายรับ/ไร่	
รายการ	เงิน	รายการ	เงิน
๑. ค่าวัสดุ	๒,๗๐๐	ผลผลิต ๓,๑๐๐ กก/ไร่	
- ปุ๋ยเคมี	๒,๗๐๐	ราคาในท้องถิ่น ๖.๐ บาท/กก	
๒. ค่าจ้างแรงงาน	๔,๒๖๒	มูลค่า ๑๘,๖๐๐ บาท/ไร่	
- จ้างกำจัดวัชพืช ๒ ครั้ง	๗๐๐		
- ค่าจ้างใส่ปุ๋ย	๑๓๒		
- ค่าจ้างกรีดยังเก็บเกี่ยว/ขนส่ง	๒,๑๐๐		
- ค่าจ้างตัดแต่งทางใบ	๓๓๐		
- ค่าซ่อมถนน	๑,๐๐๐		๑๑,๖๓๘
- ค่าวัสดุสิ้นเปลือง	-		
- ค่าดูแลรักษา	-		
๓. ผลผลิตเฉลี่ย	๓,๑๐๐		
๔. ราคาโลกรับมละ	๖.๐		
๕. ต้นทุน/ไร่	๖,๙๖๒		
๖. ขายได้	๑๘,๖๐๐	รวม ๑๘,๖๐๐	
๗. รายได้สุทธิ	๑๑,๖๓๘		
หมายเหตุ รายได้ - ต้นทุน = กำไร			

(ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

๑) วิถีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

Flow chart แสดงเส้นทางวิถีตลาดของตำบลไทรโสภา อำเภอพระแสง

ภาพที่ ๑๐ แสดงวิถีการตลาดปาล์มน้ำมัน ตำบลไทรโสภา อำเภอพระแสง
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลไทรโสภา (๙ แห่ง)

- อยู่ในหมู่ที่ ๑ จำนวน ๒ แห่ง (ลานเทพาณิดา และลานเทไชยรัตน์)
- อยู่ในหมู่ที่ ๒ จำนวน ๒ แห่ง (อาทิตย์ปาล์ม และลานเทประตูปริก)
- อยู่ในหมู่ที่ ๓ จำนวน ๑ แห่ง (โกหุลยปาล์ม)
- อยู่ในหมู่ที่ ๔ จำนวน ๒ แห่ง (สหกรณ์ปาล์มน้ำมันวัฒนาฯ และ พ.ประไพปาล์มออยล์)
- อยู่ในหมู่ที่ ๕ จำนวน ๑ แห่ง (เพื่อนชาวสวนปาล์ม) อยู่ในหมู่ที่ ๖ จำนวน ๑ แห่ง (บ้านราษฎร์ปาล์ม)

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

มีเกษตรกรผู้ปลูกในอำเภอจำนวน ๙,๓๐๓ ราย และมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ จำนวน ๑ ราย มีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๓ แสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่

ที่	ตำบล	ประเภท	องค์ความรู้โดดเด่น
๑	ไทรโสภา	การผลิตปาล์มน้ำมัน	ลดต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง, พ.ศ.๒๕๖๙)

๒) องค์กรเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๓๔ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
ศพก.	๑	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านราษฎร์พัฒนา

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ตำบลไทรโสภา อำเภอพระแสง

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	การจัดการน้ำ ทุนการผลิต ศัตรูพืช	มีพ่อค้าคนกลางและลานรับซื้อในพื้นที่ใกล้เคียง ระบบรวบรวมผลผลิตยังไม่เป็นทางการ	จำหน่ายสู่ตลาดอำเภอ ตลาดจังหวัด และ โรงงานแปรรูปนอกพื้นที่
	ปัญหา Pain point	น้ำไม่เพียงพอ ต้นทุนสูง	ราคาถูกกดจากพ่อค้าคนกลาง ขาดศูนย์กระจายสินค้าในพื้นที่	ราคาผลผลิตผันผวน ไม่สามารถกำหนดราคาเอง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ส่งเสริมการจัดการน้ำและองค์ความรู้	พัฒนาศูนย์รวบรวมผลผลิตชุมชน ใช้ระบบข้อมูลตลาดออนไลน์	เชื่อมโยงตลาดปลายทางโดยตรง เช่น ตลาดเกษตรกรสหกรณ์
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกรผลิตรายย่อย แยกกันทำ	ขาดผู้นำกลุ่มด้านการตลาด และการจัดการโลจิสติกส์	ผู้บริโภคไม่รับรู้แหล่งที่มาของสินค้า
	ปัญหา Pain point	ต่อรองราคาไม่ได้	ขาดทักษะด้านการบริหารจัดการและการตลาด	สินค้าไม่มีเรื่องราว (Story) และอัตลักษณ์
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ส่งเสริมการรวมกลุ่ม	พัฒนาผู้นำเกษตรกร/ Young Smart Farmer ด้านตลาด	สร้างแบรนด์ชุมชน เชื่อมโยงผู้บริโภคโดยตรง
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	ผลผลิตไม่สม่ำเสมอ ขาดมาตรฐาน	คัดแยก บรรจุภัณฑ์ยังไม่เหมาะสม ไม่มีการแปรรูป	แข่งขันด้านราคาเป็นหลัก
	ปัญหา Pain point	ผลผลิตต่อไร่ต่ำ	คุณภาพไม่สม่ำเสมอ สูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว	มูลค่าเพิ่มต่ำ
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ใช้เทคโนโลยีการผลิต	พัฒนาการคัดแยก แปรรูป และบรรจุภัณฑ์	ยกระดับสินค้าเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง (Value-added product)

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ ตำบลไทรโสภะ

ตารางที่ ๓๖ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการบริหารจัดการปัจจัยการผลิตและเพิ่มศักยภาพการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินในสวนปาล์มน้ำมัน ตำบลไทรโสภะ
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
๓. แนวทางการพัฒนา	มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรเพื่อการเกษตรที่ยั่งยืนและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรหลัก
๔. หลักการและเหตุผล	เกษตรกรส่วนใหญ่ในพื้นที่ใส่ปุ๋ยไม่สอดคล้องกับความต้องการของต้นพืช ซึ่งส่งผลต่อรายได้สุทธิต่อไร่ต่ำ
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายด้านปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตรของเกษตรกรในตำบลไทรโสภะ ๒. เพื่อส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างมีประสิทธิภาพตามค่าวิเคราะห์ดินและใบ
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรเป้าหมายร้อยละ ๘๐ มีความรู้เรื่องการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ๒. ต้นทุนค่าปุ๋ยเคมีเฉลี่ยลดลงอย่างน้อยร้อยละ ๑๕
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในตำบลไทรโสภะ ทั้ง ๘ หมู่บ้าน
๘. กิจกรรมหลัก	๑. การถ่ายทอดองค์ความรู้จากต้นแบบ: จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ เกษตรกรต้นแบบด้านการลดต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน ประจำตำบลไทรโสภะ ๒. คลินิกดินเคลื่อนที่ในพื้นที่เพื่อบริการเก็บตัวอย่างดินไปวิเคราะห์ ๓. การใส่ปุ๋ยอินทรีย์และวัสดุเหลือใช้
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	บูรณาการงบประมาณภายใต้โครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตปาล์มน้ำมันจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๑๑. งบประมาณ	ระบุงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ และแหล่งที่มาของงบประมาณ
๑๒. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรได้รับการวิเคราะห์ดินและได้รับสูตรปุ๋ยสั่งตัดที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของตนเอง
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมันในสวนของปุ๋ยเคมีและสารเคมีลงได้ ทำให้มีกำไรต่อไร่เพิ่มสูงขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

หมายเหตุ : ถ้ามีมากกว่า ๑ โครงการ สามารถเพิ่มตารางได้

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการผลิตปุ๋ยหมักเพื่อลดต้นทุนการผลิต
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าทางการเกษตรที่มีคุณภาพ และส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยใช้ฐานเกษตร
๔. หลักการและเหตุผล	เนื่องจากในท้องถิ่นมีวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรจำนวนมาก ในขณะที่ปุ๋ยเคมีมีราคาสูงและทำให้โครงสร้างดินเสื่อมโทรม
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อปรับปรุงโครงสร้างดิน ลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี และรักษาความชื้นในดินให้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรสามารถผลิตปุ๋ยหมักได้ปีละ ๙๐ ตัน
๗. พื้นที่เป้าหมาย	หมู่ที่ ๑-๘ ตำบลไทรโสภะ
๘. กิจกรรมหลัก	อบรมให้ความรู้ ฝึกปฏิบัติการทำปุ๋ยหมัก และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง (สนง.กษอ.) ร่วมกับศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล (ศบกด.) และ อบต. ในพื้นที่
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๑๐,๐๐๐ บาท จากงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๑๒. ผลผลิต (Output)	ปุ๋ยหมักจำนวน ๒๐ ตันสำหรับใช้ในแปลงเกษตรกร
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ดินมีคุณภาพดีขึ้น เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตลดลงจากการลดใช้ปุ๋ยเคมี

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ ตำบลไทรโสภา

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
๑. โครงการการผลิตปุ๋ยหมัก	งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาทต่อ ปี, วิทยากร	๑. อบรมให้ความรู้ ๒. ฝึกปฏิบัติการผลิต ปุ๋ยหมัก	เกษตรกร ๓๐ ราย มี ความรู้และทักษะการ ทำปุ๋ยหมัก	เกษตรกรลดต้นทุน การผลิตจากการใช้ ปุ๋ยหมักแทนปุ๋ยเคมี	ดินมีความสมบูรณ์ ยั่งยืน และลดการ พึ่งพาปัจจัยการผลิต ภายนอก	สนง.กษอ./ ศบกด./อบต.	๒๕๖๙ - ๒๕๗๐
๒.โครงการบริหารจัดการปัจจัยการผลิตและเพิ่มศักยภาพการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินในสวนปาล์มน้ำมันตำบลไทรโสภา	งบประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท, คณะกรรมการ ศูนย์ฯ/อบต.	๑. การถ่ายทอดองค์ ความรู้จากต้นแบบ: จัดเวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับ เกษตรกร ต้นแบบด้านการลด ต้นทุนการผลิตปาล์ม น้ำมัน ประจำตำบล ไทรโสภา ๒. คลินิกดินเคลื่อนที่ ในพื้นที่เพื่อบริการเก็บ ตัวอย่างดินไปวิเคราะห์ ๓. การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และวัสดุเหลือใช้	เกษตรกร ๓๐ ราย มี ความรู้และทักษะการ ทำปุ๋ยหมัก	ปุ๋ยหมักจำนวน ๒๐ ตันสำหรับใช้ในแปลง เกษตรกรรม	ดินมีคุณภาพดีขึ้น เกษตรกรมีต้นทุน การผลิตลดลงจาก การลดใช้ปุ๋ยเคมี	อบต.	๒๕๖๙ - ๒๕๗๐

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมชลประทาน. โครงการจัดทำแผนหลักการพัฒนาชลประทานระดับจังหวัด บทที่ ๑-๕ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. สำนักบริหารโครงการ กรมชลประทาน
- กรมพัฒนาที่ดิน. (๒๕๕๖). พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยแล้ง จังหวัดสุราษฎร์ธานี.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. ทะเบียนเกษตรกรอำเภอพระแสง. [Online]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.survey.doae.go.th>. (วันที่ค้นข้อมูล: ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕).
- กรมส่งเสริมการเกษตร. ระบบรายงานข้อมูลเกษตรกรแปลงใหญ่ (Co-farm). [Online]. เข้าถึงได้จาก: <https://co-farm.doae.go.th/profileslist.php>.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร. [Online]. เข้าถึงได้จาก: <https://alc.doae.go.th/>.
- กรมการค้าภายใน. (๒๕๖๕). รายชื่อ-ที่อยู่ ลานทะเลลายปาล์มน้ำมันที่ได้รับการตรวจสอบให้คำรับรองเครื่องชั่ง ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕. กระทรวงพาณิชย์.,,
- สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง. (๒๕๖๙). ข้อมูลพื้นที่การเกษตร ๒๕๖๙.
- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.). (๒๕๖๑). พื้นที่เป้าหมายในการแก้ไขปัญหาทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ (Area Base).
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอพระแสง. (๒๕๖๙). ทะเบียนผู้เลี้ยงสัตว์ ๒๕๖๙.
- สำนักงานประมงอำเภอพระแสง. (๒๕๖๙). ทะเบียนผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ ๒๕๖๙.
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอพระแสง. (๒๕๖๙)
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๖๑). สถานการณ์ด้านทรัพยากรและการพัฒนา จังหวัดสุราษฎร์ธานี.
- สถานีอุตุนิยมวิทยาอุทกพระแสง. (๒๕๖๘). สภาพภูมิอากาศ ๒๕๖๔-๒๕๖๘.